

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 15 липня 2026 р. № 953

ЗМІНИ,
що вносяться до порядків, затверджених
постановами Кабінету Міністрів України
від 24 вересня 2008 р. № 866 і
від 20 серпня 2021 р. № 893

1. У Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866:

1) абзац дванадцятий пункту 3 викласти в такій редакції:

“безпосереднє ведення справ і координацію діяльності стосовно захисту прав дітей, зокрема дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, дітей, евакуйованих у примусовий спосіб із населених пунктів, розташованих на територіях активних та можливих воєнних (бойових) дій, відповідно до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Мінрозвитку від 28 лютого 2025 р. № 376, без супроводу батьків (одного з батьків), іншого члена сім'ї, родича (баби, діда, повнолітніх братів, сестер, вітчима, мачухи), інших законних представників дитини (далі — евакуйована дитина), а також стосовно здійснення передбачених законодавством заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству стосовно дітей та за участю дітей;”;

2) доповнити Порядок пунктами 4² і 4³ такого змісту:

“4². У разі прийняття обласною, Київською міською держадміністрацією (військовою адміністрацією) рішення про проведення обов'язкової евакуації в примусовий спосіб дітей із населених пунктів, розташованих на територіях активних та можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Мінрозвитку від 28 лютого 2025 р. № 376 (далі — перелік), у безпечні райони та відмови батьків (одного з батьків), іншого члена сім'ї, родича (баби, діда, повнолітніх братів, сестер, вітчима, мачухи), інших законних представників дитини (далі — законний представник або уповноважена особа) здійснювати її супровід під час евакуації, проводиться обов'язкова евакуація дитини у примусовий спосіб без супроводу таких осіб шляхом її

відібрання без позбавлення батьківських прав у зв'язку із наявністю обставин, що загрожують життю та здоров'ю дитини.

Евакуйована дитина з території активних та можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку, доставляється до місця тимчасового розміщення дитини, визначеного Координаційним штабом з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення, утвореним Кабінетом Міністрів України, за поданням обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації) для тимчасового розміщення евакуйованого в примусовий спосіб населення (далі — заклад тимчасового розміщення дитини).

Відмова законного представника або уповноваженої особи супроводжувати дитину під час обов'язкової евакуації у примусовий спосіб з населеного пункту, розташованого на територіях активних та можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку, фіксується уповноваженим поліцейським відповідного органу або підрозділу Національної поліції (далі — поліцейський) за допомогою технічних приладів та засобів, що мають функції відеозапису.

Обов'язкова евакуація у примусовий спосіб дітей з територій можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку, здійснюється представником органу опіки та піклування, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, із залученням поліцейського для забезпечення публічної безпеки і порядку.

Під час проведення евакуації у примусовий спосіб з територій можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку, законний представник або уповноважена особа мають право подати представнику органу опіки та піклування письмову згоду в довільній формі про евакуацію дитини без їх супроводу або в супроводі іншої особи.

У разі відмови законного представника або уповноваженої особи супроводжувати дитину представник органу опіки та піклування, який здійснює евакуацію, зобов'язаний повідомити таким особам підстави проведення обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб та вручити інформаційну пам'ятку за формою згідно з додатком 17 (далі — пам'ятка).

Під час евакуації дитини у примусовий спосіб з територій можливих воєнних (бойових) дій, включених до переліку, без супроводу законного представника або уповноваженої особи (за їх згодою або без їх згоди) посадовою особою органу опіки та піклування складається акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб без супроводу законного представника або уповноваженої особи з території можливих та активних воєнних (бойових) дій та передачі дитини за формою згідно з додатком 18 (далі — акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб), в якому зазначається інформація про наявність відеозапису та можливі варіанти подальшого тимчасового влаштування евакуйованої дитини.

Акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб підписується представниками органу опіки та піклування за місцем проведення евакуації, закладу тимчасового розміщення дитини, поліцейським, законним представником або уповноваженою особою та складається у чотирьох примірниках. Перший примірник вручається законному представнику або уповноваженій особі, другий — передається службі у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації (зберігається в особовій справі дитини), третій — передається до відповідного органу або підрозділу Національної поліції, четвертий — передається закладу тимчасового розміщення дитини.

Евакуйована дитина з території можливих воєнних (бойових) дій, включеної до переліку, доставляється посадовою особою органу опіки та піклування до закладу тимчасового розміщення дитини.

У закладі тимчасового розміщення дитини проводиться оцінювання потреб евакуйованої дитини, обстеження стану її здоров'я, надання необхідної медичної допомоги в стаціонарних умовах (у разі потреби) та вживаються заходи щодо задоволення першочергових потреб дитини, а також надання сім'ї дитини соціальної послуги соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, за місцем тимчасового розміщення дитини, та повернення евакуйованої дитини до її батьків або інших законних представників.

Орган опіки та піклування через службу у справах дітей за місцем тимчасового розміщення евакуйованої дитини протягом однієї доби з дня прибуття евакуйованої дитини до закладу тимчасового розміщення дитини інформує про таку дитину службу у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації) за місцем тимчасового розміщення дитини та службу у справах дітей обласної держадміністрації (військової адміністрації), юрисдикція якої поширюється на територію, з якої здійснено евакуацію дитини, якій передає акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб.

Служба у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації), юрисдикція якої поширюється на територію, з якої здійснено евакуацію дитини, протягом однієї доби з дня отримання інформації про прибуття дитини до закладу тимчасового розміщення дитини за допомогою засобів електронних комунікацій інформує службу у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, про прибуття дитини до закладу тимчасового розміщення дитини і передає їй акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб.

У день прибуття евакуйованої дитини до закладу тимчасового розміщення дитини орган опіки та піклування за місцем проведення евакуації вживає заходів щодо відібрання дитини без позбавлення

батьківських прав відповідно до частини другої статті 170 Сімейного кодексу України.

Служба у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, реєструє повідомлення про евакуйовану дитину в журналі обліку повідомлень про дітей, які залишились без батьківського піклування, що ведеться за формою згідно з додатком 1, вживає заходів щодо тимчасового влаштування дитини відповідно до пункту 31 цього Порядку та повідомляє про вжиті заходи законному представнику дитини або уповноваженій особі у доступний спосіб (за можливості).

Протягом шести місяців з дня складення акта про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб батьки або інші законні представники мають право звернутися до служби у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, з клопотанням про повернення дитини та надати документи, що підтверджують їх місце проживання на території адміністративно-територіальної одиниці або територіальної громади, яка не належить до територій активних бойових дій та/або тимчасово окупованих Російською Федерацією, включених до переліку.

Обов'язкова евакуація дитини в примусовий спосіб з територій активних воєнних (бойових) дій, включених до переліку, здійснюється поліцейським.

У разі відмови законного представника або уповноваженої особи супроводжувати дитину поліцейський, який здійснює евакуацію, зобов'язаний повідомити таким особам підстави проведення обов'язкової евакуації дитини в примусовий спосіб та вручити пам'ятку.

Факт відмови від супроводу дитини фіксується поліцейським за допомогою технічних приладів та засобів, що мають функції відеозапису, про що зазначається в акті про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб.

Евакуйована дитина з території активних воєнних (бойових) дій, включеної до переліку, доставляється поліцейським до закладу тимчасового розміщення дитини та передається представнику органу опіки та піклування для подальшої передачі другому з батьків, іншому законному представнику, які проживають на безпечній території, або вжиття інших заходів, передбачених законодавством.

У закладі тимчасового розміщення дитини проводяться заходи, передбачені абзацом чотирнадцятим цього пункту.

У закладі тимчасового розміщення дитини представником органу опіки та піклування за місцем тимчасового розміщення дитини складається акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб, який підписується поліцейським, який доставив дитину, представниками органу

опіки та піклування за місцем тимчасового розміщення дитини та закладу тимчасового розміщення дитини.

Акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб складається у трьох примірниках. Перший примірник передається службі у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації та релокована у безпечні райони, другий — передається до відповідного органу або підрозділу Національної поліції, третій — передається до закладу тимчасового розміщення дитини.

Орган опіки та піклування через службу у справах дітей за місцем тимчасового розміщення евакуйованої дитини протягом доби з дня прибуття евакуйованої дитини до закладу тимчасового розміщення дитини інформує про таку дитину службу у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації) за місцем тимчасового розміщення дитини та службу у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації), юрисдикція якої поширюється на територію, з якої здійснено евакуацію дитини, та яка релокована у безпечні райони і якій передає акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб.

Служба у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації), юрисдикція якої поширюється на територію, з якої здійснено евакуацію дитини, та яка релокована у безпечні райони, протягом однієї доби з дня отримання за допомогою засобів електронних комунікацій інформації про прибуття дитини до закладу тимчасового розміщення дитини інформує службу у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем примусової евакуації та яка релокована у безпечні райони, про прибуття дитини до закладу тимчасового розміщення дитини і передає їй акт про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб.

У день прибуття дитини до закладу тимчасового розміщення дитини орган опіки та піклування за місцем розміщення евакуйованої дитини вживає заходів, передбачених абзацом сімнадцятим цього пункту.

Служба у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації та яка релокована у безпечні райони, вживає заходи, передбачені абзацом вісімнадцятим цього пункту.

Протягом шести місяців батьки або інші законні представники вживають заходів, передбачених абзацом дев'ятнадцятим цього пункту.

4³. Орган опіки та піклування через службу у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем тимчасового розміщення евакуйованої дитини, протягом одного робочого дня інформує Державну службу у справах дітей про евакуйовану дитину та разом із органами опіки та піклування за місцем проведення примусової евакуації вживають заходів до передачі дитини другому з батьків, іншому законному представнику, або її тимчасового влаштування до сім'ї родичів, знайомих, які проживають в безпечних районах.

У разі неможливості влаштування дитини у безпечному районі до сім'ї родичів, знайомих, її тимчасово влаштовують до сім'ї патронатного вихователя у безпечному районі, яка перебуває у процесі очікування дітей або готова на влаштування евакуйованої дитини (за згодою патронатного вихователя), до прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу (за згодою прийомних батьків, батьків-вихователів) або до закладу соціального захисту дітей відповідно до пункту 31 цього Порядку.

Служба у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, протягом трьох діб з дня здійснення обов'язкової евакуації в примусовий спосіб дитини з території можливих та активних воєнних (бойових) дій, включених до переліку, надсилає запит до відповідного органу або підрозділу Національної поліції щодо отримання відеозапису, в якому зафіксовано факт відмови від супроводу дитини.

Такий відеозапис долучається до особової справи дитини та вноситься до Єдиного банку даних, що ведеться в Єдиній інформаційно-аналітичній системі "Діти" і зберігається в електронній обліково-статистичній картці дитини в установленому порядку.

Служба у справах дітей, що виконує свої повноваження за місцем проведення примусової евакуації, зобов'язана повідомити у доступний спосіб законному представнику або уповноваженій особі, службі у справах дітей облдержадміністрації (військової адміністрації), юрисдикція якої поширюється на територію, з якої здійснено евакуацію дитини та яка релокована у безпечні райони, Державній службі у справах дітей про влаштування дитини (адресу місця її перебування та контактні дані особи, яка здійснює догляд і виховання дитини, або керівника закладу, до якого влаштовано/зараховано дитину на цілодобове перебування).”;

3) у пункті 31:

в абзаці другому слова “влаштована у:” замінити словами “влаштована у визначеному порядку у:”;

абзаци третій — тринадцятий замінити абзацами такого змісту:

“сім'ю родичів, знайомих;

сім'ю патронатного вихователя;

приймну сім'ю;

дитячий будинок сімейного типу;

центр соціальної підтримки дітей та сімей;

центр соціально-психологічної реабілітації дітей;

притулок для дітей служби у справах дітей;

соціально-реабілітаційний центр (дитяче містечко);

будинок дитини, дитячий будинок-інтернат системи соціального захисту населення;

стаціонарну службу (відділення) центру соціальних служб, що здійснює соціально-психологічну реабілітацію дітей;

стаціонарну службу (відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей (надання послуги соціально-психологічної реабілітації дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах) центру надання соціальних послуг.”;

4) у пункті 78:

абзац перший після слів “у тому числі” доповнити словом “евакуйовані,”;

в абзаці четвертому слова “переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку” замінити словом “переліку”;

5) в абзаці першому пункту 80¹ і пункту 85 слова “переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку” замінити словом “переліку”;

6) доповнити Порядок додатками 17 і 18 такого змісту:

“Додаток 17
до Порядку

ІНФОРМАЦІЙНА ПАМ’ЯТКА

Інформуємо, що Вашу дитину буде евакуйовано до закладу тимчасового розміщення дитини:

область/місто: _____

адреса: _____

контактні номери телефонів закладу тимчасового розміщення дитини

_____,

якій буде надано необхідні послуги відповідно до її потреб.

Інформацію про Вашу дитину буде передано до органу опіки та піклування _____.

(назва відповідного органу)

Контактні номери телефонів відповідальних фахівців органу опіки і піклування:

номер телефону _____, _____

(прізвище, власне ім’я,

по батькові (за наявності), найменування посади)

номер телефону _____, _____

(прізвище, власне ім’я,

по батькові (за наявності), найменування посади)

Контактні номери телефонів спеціалістів служби у справах дітей:

номер телефону _____

номер телефону _____

Інші контакти для довідок

Єдина уніфікована “гаряча лінія” з евакуації _____
(номер телефону)

“Гаряча лінія” Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини _____
(номер телефону)

“Гаряча лінія” Мінсоцполітики _____
(номер телефону)

“Гаряча лінія” Сил територіальної оборони Збройних Сил _____
(номер телефону)

ДСНС _____
(номер телефону)

Поліція _____
(номер телефону)

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування

Обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація), виконавчий орган сільської, селищної, міської ради

Назва _____, номер телефону _____

Волонтерські організації з питань евакуації

Назва _____, номер телефону _____

Староста

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____
_____, номер телефону _____

ІНФОРМАЦІЯ щодо підстав евакуації дитини

За пропозицією військового командування _____
обласної військової адміністрації прийнято рішення про обов'язкову евакуацію населення у безпечні райони

(розпорядження _____ обласної військової адміністрації
від _____ 20__ р. № _____).

Обов'язкова евакуація дітей у безпечні райони здійснюється у супроводі законних представників дитини або уповноважених осіб. У разі Вашої відмови супроводжувати дитину її евакуація буде здійснена у примусовий спосіб без Вашого супроводу або супроводу законного представника дитини або уповноваженої особи.

Ваша дитина буде доставлена до закладу тимчасового розміщення дитини та передана органу опіки та піклування. Якщо у Вас є родичі або знайомі, які проживають на безпечній території і можуть тимчасово прихистити дитину, Ви можете повідомити їх прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), адресу зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)/адресу фактичного місця проживання та контактні дані. Служба у справах дітей зв'яжеться з ними та у разі їх згоди буде здійснювати заходи, передбачені законом щодо тимчасового влаштування дитини.

У разі коли відсутні такі родичі або знайомі, Вашу дитину буде тимчасово влаштовано в сім'ю патронатного вихователя або до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу, до закладу соціального захисту дитини.

Всі координати, зазначені в пам'ятці, яку ми Вам залишаємо, необхідні для того, щоб Ви могли зв'язатися з відповідними службами і дізнатися про місце перебування Вашої дитини.

У разі коли протягом шести місяців з дня складення акта про факт обов'язкової евакуації дитини у примусовий спосіб без супроводу законного представника або уповноваженої особи дитини з території можливих та активних воєнних (бойових) дій та передачі дитини Ви не здійснили переміщення до безпечного місця проживання і не заберете дитину, надавши службі у справах дітей, яка тимчасово влаштувала Вашу дитину, документи, зазначені в абзаці дев'ятнадцятому пункту 4² Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866, орган опіки та піклування буде звертатися до суду з позовом про позбавлення Вас батьківських прав.

АКТ
про факт обов'язкової евакуації дитини
у примусовий спосіб без супроводу законного
представника дитини або уповноваженої особи
з території можливих та активних воєнних
(бойових) дій та передачі дитини

_____ 20__ р. _____ год _____ хв

Представник органу опіки та піклування _____
(найменування органу)

в особі _____
(найменування посади, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

поліцейський _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

_____ (спеціальне звання поліцейського, посада)
інших осіб (волонтери, працівники ДСНС тощо) _____

_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))
склали акт про те, що _____ 20__ р. евакуйовано дитину у
примусовий спосіб із території ☐ можливих/☐ активних воєнних (бойових)
дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії
або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого
Мінрозвитку (далі — перелік), без супроводу законного представника
дитини або уповноваженої особи, зокрема: ☐ за їх згодою/☐ без їх згоди.

_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, вік та стать дитини

_____ на підставі свідоцтва про народження дитини, документа, який посвідчує особу дитини,

_____ із слів дитини, інших осіб із зазначенням прізвища, власного ім'я, по батькові (за наявності), року
народження дитини, адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)/адреса
фактичного місця проживання

Перелік документів дитини (у разі наявності):

- ☐ свідоцтво про народження; копія свідоцтва про народження;
- ☐ паспорт громадянина України;
- ☐ медична картка;
- ☐ індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю;
- ☐ документ про освіту;

☐ інші _____
(зазначити документи)

Зазначте місце проживання (перебування) дитини на території, яка розташована в зоні ☐ можливих/☐ активних воєнних (бойових) дій, включених до переліку, _____

Відомості про законного представника та уповноваженої особи дитини:
мати

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)/адреса фактичного місця проживання)

причини незабезпечення безпечних умов життя дитини

батько

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)/адреса фактичного місця проживання)

причини незабезпечення безпечних умов життя дитини

інший законний представник _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), рік народження, адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)/адреса фактичного місця проживання)

причини незабезпечення безпечних умов життя дитини

Додаткова інформація, яка стала відома від дитини або інших осіб:

Додаткова інформація про родичів, близьких знайомих, які проживають у безпечних районах та могли б здійснювати тимчасовий догляд та виховання дитини: _____;

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

(родинний зв'язок (дідусь, бабуся, тітка, дядько))

адреса зареєстрованого/задекларованого місця проживання (перебування)

адреса фактичного місця проживання _____.

Інформація про наявність відеозапису _____.

Контактний номер телефону _____.

Акт складений:

_____	_____	_____
(прізвище та ініціали представника органу опіки та піклування)	(посада)	(підпис)
_____	_____	_____
(прізвище та ініціали, спеціальне звання поліцейського)	(посада)	(підпис)
_____	_____	_____
(прізвище та ініціали представника закладу за місцем тимчасового розміщення дитини)	(посада)	(підпис)
_____	_____	_____
(прізвище та ініціали інших осіб (за наявності)	(посада)	(підпис) ”.

2. Порядок створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2021 р. № 893, доповнити пунктом 42² такого змісту:

“42². Державна служба у справах дітей координує заходи з розвитку та організації функціонування сімей патронатних вихователів, здійснює моніторинг ефективності їх діяльності, вживає заходів щодо підвищення професійної компетентності працівників органів опіки та піклування з питання забезпечення захисту дитини, яка перебуває під патронатом.”.
